

*Pavučiny babieho
leta*

spomienky

Ol'ga Nemcová - Košecká

ISBN 978 – 80 – 85135 – 34 – 3

OBSAH

Ján Maršálek: O písaní	3
I. Malé zamyslenia	4
II. Teplo domova	11
III. Z ciest po svete	20
Slovo na záver	27

O PÍSANÍ

Ľudia píšu, pretože chcú niečo zachytiť, vyjadriť, odovzdať... Potreba či túžba povýšiť holú existenciu na uvedomelé bytie je zakódovaná v každom človeku. A z toho zrejme prýštia naše tvorivé úsilia a aktivity.

Gramotný človek chce svoju gramotnosť využiť. Kultúrny človek pracuje (na sebe), vzdeláva sa, číta, vyhľadáva všetko pekné, dobré a pravdivé, lebo to ho napĺňa a obohacuje. A tak vzniká dielo, vznikajú texty zaznamenávajúce našu účasť na živote – ako stopy v čase.

Oľga Nemcová – Košecká nám skromne, v podobe útlej zbierky, ponúka svoje verše. S nostalgiou v nich spomína na časy minulé, bilancuje, hodnotí, prihovára sa, mysliac pritom aj na prítomnosť a budúcnosť. Prichádza so svojím podielom, ktorý možno chápať aj ako dar alebo ako zlomok veľkej mozaiky, ktorú tvoríme svojimi myšlienkami, slovami a skutkami.

Ján Maršálek,
predseda Literárneho klubu Omega

I. MALÉ ZAMYSLENIA

Normálne šťastie

K šťastiu stačí veľmi málo,
ako jedno dievčatko povedalo:
„Som rada, že mám nohy,
bez nôh sa nedá chodiť,
bez nich je človek preúbohý...“
Som rada, že mám ruky, ústa, oči,
som šťastná, že som človek
a nie skala.
Som vlastne celkom normálna,
to je dôvod,
aby som sa radovala.

Aké sme

Strunky strieborných vlasov
nám zvučia ako čas.
A koľko nehy, lásky, bolo v nás...
Mali sme ústa ako maliny.
A vlásky? ako hodvábne siete.
Boli sme ako motýle.
ale to iste viete...
Dnes sme staré ženy, babky.
Ani telo už nie je svieže.
Duch sa nezmenil, nestarne.

Starnutie

Čas je spravodlivosť najväčšia.
Uplýva kamsi ako prúd.
Dobre bolo milovať a žiť,
ešte lepšie na to zabudnúť.
Opadajú lístky žltých ruží,
príde tiché čakanie.
Začnú byť chladní k ženám muži,
v budúcnosti rozlúčka zovanie.
Nevzkriesiš silou vôle lásky,
nedáš im sviežosť jarných tráv.
Pribudnú v tvári ďalšie vrásky,
na návrat nemáš žiadnych práv.

Rieka života

Pomaly sa vlieva rieka života
do mora spomienok.
Z veľkej vetry vášní
zostal plamienok....

Štafeta života

Dcéry a moje vnučky
- štafeta podaná,
ruky nad priepasťou
z večera do rána.
Kde sa život hral
a nesľuboval nič,
posledné ilúzie
si ako výhru bral.
Zostal len z lásky gýč.

Starenky

Boli sme také, aké nás muži chceli mať,
krásne a láskavé.
Vedeli sa rozdávať
ako cukor ku káve.
Vlasy pretkal sivý vlas.
Kdeže si mladosť,
nádherný čas?

Keď z detstva ubúda

Pomaly z detstva odchádzaš,
blížiš sa k dospelosti.
Veľa v nej miesta pre prácu,
málo pre radosti.
Detstvo je krásny kvietok,
bol tu a zrazu niet ho.
Tiká čas ako hodiny,
čas šťastia, úsmevov, neviny.
Novým rokom z detstva ubudne,
každý rok dá ti niečo nové.
Vždy s novým rokom zlé sa zabudne.
Detstvo je rozprávkové....

Otázky

Prečo musíme zomrieť?
Aby tí, čo zostanú
konečne pochopili,
že sme ich milovali,
len pre nich sme žili ...
Prečo musí prísť zima,
aby sme spomínali na leto?
Nemôžem odpovedať. Nevieť to.

Klbko života

Neviem, kam mám ujsť
pred prekvapením
mnohostrannosti života.
Život je klbko zamotané,
niekde pretrhnuté.
V snahe rozmotat' ho
sa ešte viacej zamotá.
Nevedie to nikam
ako cesty a chodníčky života.

Ruže lásky

Láska je ako lupeň ruží,
suchý kvet v knihe života.
Láska – zaľúbení muži,
neha a istota.
Láska je pohár vína,
smútok, žiaľ.
Ruže odkvitli,
alebo ich ktosi postúpil?

Jesenné ochladenie

Pavúčie siete striebisté,
nevšedné kvapky rosy,
lesknú sa ráno na liste
keď príde úsvit bosý.
Pomaly jeseň kráča lúkami,
vychytá nežné motýle.
Lúčia sa ľudia zo snami,
vzdialia sa na míle.
Však aj za krátky nežný sen,
bozk a pohladenie
osudu ďakujem.

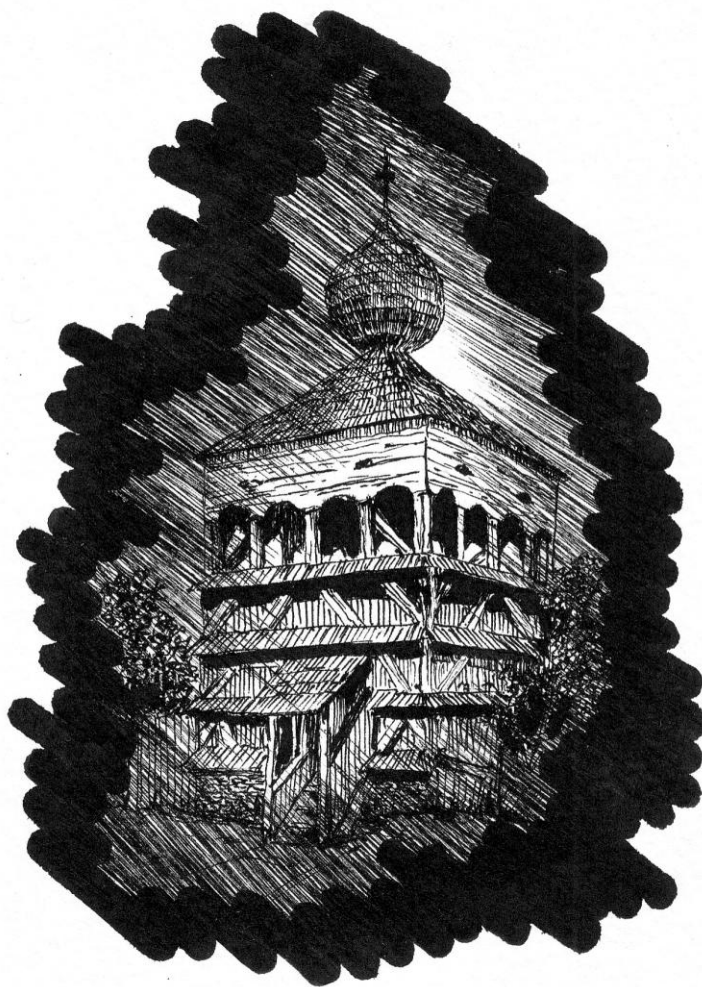
Je to tak

Všetko tak rýchlo uletelo,
duch zmohutnel, zostarło telo.
Život nie je prechádzka
kvetinovou lúkou,
nie je to ani pohladenie
milujúcou rukou.
Život sú počty úspechov a strát,
je aj o tom, kto ťa nenávidel
a kto ťa mal rád.

Kostol

V tichu chrámu,
hľadám pokoj v duši.
Chcem tu byť,
nie preto, že sa to patrí .
Do duše mi padá svetlo z neba.
Hľadám BOHA.
Najskôr však musím nájsť seba.

Vdovec

Vdovec je túžba bez ženy.
Vdovec je zabudnutá láska,
spomienka, keď bol blažený:
dnes na rukáve čierna páska.

Neskoro

Pavučina babieho leta
vábi znova do náručia.
Oči ti prekvapením svietia.
Suché vetvy nikdy nevypučia.

Mladým

Čo je to život?
Krôčik malý
už sa stráca v šedej diali.
Dvadsať rokov máš,
elán, šťastie, sviežosť jari.
Rokmi sa mladosť stratí,
zistíš, viacej sa nenavrátí.
Žiť treba, aby každý
prebehol suchý v mokrom daždi.
Človek nech zostane človekom.
Vidieť chyby na sebe
až potom na niekom.

Mám rada

Rada mám všetko nenormálne:
chlad leta,
teplo jesene,
úsmev cez slzy,
lúky skosené.
Rada mám teba,
keď tu práve nie si.
Si môj kus chleba,
čo ma nasýti a lásku kriesi.

Koniec

Netreba plakať.
Jedna slza stačí.
Som hazardný hráč o city.
Neprehraj
tú poslednú nádej.
Úsmev slzou zakrytý!

II. TEPLA DOMOVA

Oteckovi

Tvoje pracovité ruky
raz tíško spočinuli na kolenách
len bzukot včielok bol počuť z lúky...

Ľahko ostali sme dlžné,
za to, čo si pre nás robil s láskou.
Zmierujeme sa s tým pomaly...
Nesplatíme ani tvoje sny.
Poznatok bolestný.

Za ťažko zarobené kupoval nám šaty,
stužtičky do vlasov,
prstienok zlatý.
Sám si nedoprial
v krčmičke skromné pivo
ani dovolenku pri mori.
Spomínam na teba, na detstvo,
je mi clivo....
Život si práci zasvätil,
statočne, čestne si žil,
učil nás morálke, skromnosti a viere.
Každému pomáhal nezištne,
rozdal by srdce celé.
Nikdy sa na nič nesťažoval.
Svoje dcéry choval
ako v páperí,
hrdil sa nimi.
Svoj ťažký život žil si statočne.
Aj keď bol tvrdý.
Bol si chlap činu, nielen slova.
Padal a vstával si pod ťarchou života,
začínal stokrát znova,
nič ťa nezlomilo.
Vracal si sa z práce umorený.

Čakal ťa domov, biele steny
a láska, ktorá nikdy nechýbala.
Práca, istota domova,
to bola sila, ktorá ťa hnala.
Bez práce a lásky
nebol jediný tvoj deň.
Bol si nám vzorom čestnosti.
Milovali sme ťa,
žiaľ, to všetko ti už nepoviem
Všetko je minulosť,
kryje ťa chladná zem.
Môžeme len zaspomínať, úctu vzdať
a kytku ruží.
TAKTO ODCHÁDZAJÚ MUŽI....

Obyčajný človek

Môj otec, obyčajný človek,
tvrdé a mozoľnaté ruky mal.
Celý život tvrdo pracoval,
vždy sa o nás postaral.
Na stavbách prežil o polievke
a chlebíku,
po týždni sa domov
vracal, tak to mal vo zvyku,
k žene, medzi svoje deti.
Vidím ho stúpať k bráničke,
na tvári šťastný úsmev svieti.
Môj otec, obyčajný človek,
život a nás deti
nesmierne miloval.
Skromný, čestný, hrdý muž.
celý život tvrdo pracoval,
aby nám nechýbalo nič.
Mamu našu nekonečne rád mal,
bola mu všetkým na svete.
Pre nás deti bol vzor a kamarát.

Aj keď jeho mozoľnaté ruky
málokedy hladili,
naše detstvo bolo krásne,
škoda, že sme jeho i detstvo
navždy stratili.
Teraz už oddychuje
jeho nepokojná hrud'.
Česť jeho pamiatke!
Zem slovenská mu ľahká buď!

Moja mama

Kto ma najviac miloval,
koho som mala najviac rada,
toto ľahko uhádnete.
Keď mi všetkých ľudí povieť,
pravdu nemáte.
Len moja mama bola
najvzácnejší človek na svete.
Mala čisté a krásne oči,
ako lesklý hodváb vlasy.
Bola šťastím, čo sa okolo nás točí,
rokmi jej vôbec neubudlo z krásy.
Mala nežné hladkajúce ruky
voňavé po bielizni,
ako dych rozkvitnutej lúky.
Spomínam na rozprávky,
s ktorými som zaspávala,
nešla spať, keď som ochorela.
Stála mi pri hlávke,
zdravie chcela dať.
Čo nikto nepochopil,
chápala moja mama.
S ňou som nebola sama,
životom sme išli spolu.
Mojej mame ďakujem
za každú šťastnú chvíľu,
za bezstarostné detstvo,
za bozk na ušpínené líčka,
za všetko, čo pre mňa urobila
mama moja od malička.

Ako plynie čas

V pondelok veľmi pršalo.
Jedenásta bila - tak je to napísané
v modlitebnej knižke -
tretieho apríla som sa narodila.
Nedonosené dieťa maličké,
kilo sedemdesiatpäť,
s krikom uzrelo tento svet.
Odvtedy na nebi nová hviezda žiari,
sedemdesiatpäť zím a práve toľko jari
sa moje telo bráni zániku.
Zatiaľ úspešne. Smrti sa však nedá uniknúť.
Ešte chvíľu chcem, zopár rokov žiť.
Otec, mama, kde vás mám?
Na vašu lásku, dobrotu len spomínam.
Zo všetkého, čo ste nám dali
chcem odovzdať vnučkám
aspoň kúsok malý.
V ich podobe je časť z vás,
gény stále robia svoje,
nezmaže ich čas.
Dievčatká moje, vaše krásne tváre
sú kópiami starých mám,
noste ich hrdo ako sviece na oltáre.
Na moju peknú tvár iba spomínam.

Rodný dom

Môj rodný domček
- detstvo zabudnuté.
Slzička žiaľu na líci...
Spomínam na to, ako sa žilo
v Nitrianskej Blatnici.
V okne muškáty,
záhradka ako dve dlane,
babička, húsky gagotavé,
aj po rokoch spomínam na ne.
Rodisko moje
aké si krásne!
Nádherní ľudia, nádherný kraj,
toľkej nádhere nestačia básne.
Môj rodný domček,
možno nie si,
zbúrali ťa, postavili vilu.
Len v spomienkach,
často myslím
na dedinku milú.

Najlepšia stará mama

Dnes by babička práve sto rokov mala,
dávno nie je medzi nami.
Spomienky na ňu sú nádhernými snami
o detstve, jej hladkajúcich rukách,
o hubách, bylinkách, ktoré sme zbierali na lúkach,
o jej mozoľnatých dlaniach,
ktoré nás nežne hladkali,
o rozprávkach a príbehoch,
ktoré rozprávala, kým sme zaspali.
Keď som jej na kolená voňajúce kuchyňou,
položila hlavku, šťastná bola som.
Detsky uvoľnená,
taká dávno nie som.
Život žila bez reptania
cez množstvo ťažkej driny.
Stále čosi robila,
vstávala na svitaní.
Lásku všetkým rozdávala.
Boli, či neboli to hrdinské činy?
Jej život svätosť sama.
Chýbaš mi aj po dvadsiatich rokoch,
moja dobrá stará mama.

Spomienka na starú mať

Jeseňou života /už i ja/
chodníčkom lístím zasypaným
kráčam a neviem kam.
Cieľ svojej cesty nevidím,
modlím sa k spomienkam.
Zatváram oči ako vo sne,
vraciam sa k domovu.
Na prahu sedí stará mať
pripravená detské žiale hojiť,
poláskať, vyhrešiť, niečo poplátať.
Zásterkou utrie zaslzené oči,
poteší, pohladí vlásky.
Od svitu sa pri robote točí,
stále má plnú náruč lásky.
Jesenným chodníčkom zberám sa
do neznáma,
nikomu moju pomoc netreba.
Čas plynie ako v rieke voda,
sny odleteli do neba.
Kolobeh života sa neúprosne krúti,
rodíme sa, umierame.
Vstávame, padáme na nekonečnej púti
nič sa nestane, nič sa nezmení.
Nezastaví jarnú zeleň
ani padajúce lístie v jeseni.

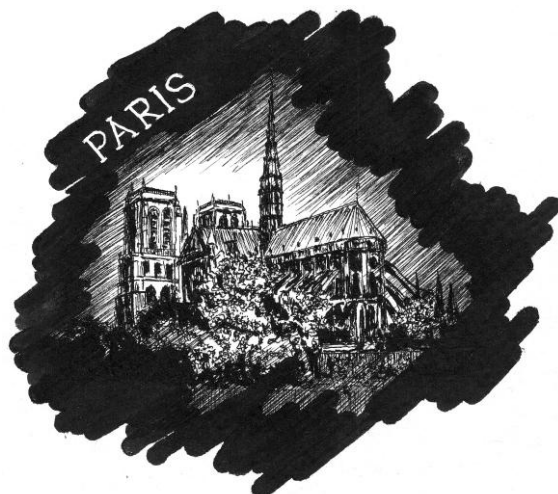
Vnučky

Ste ako kvetinky,
ako krehulinké púčky.
Najväčším šťastím pre mňa je,
keď pohladia ma vaše rúčky.
Hodváb a zamat vašich tváří,
neha, láska v pohľade.
Pod vzduťým svetríkom
šťastných šestnásť jarí,
sa vášňou rozdáva.
Z vašich lások, ktorá je klam
a ktorá je pravá?
Ste ako kvetinky,
krehunké púčky.
Váš pohľad jediný
pohladenie rúčky,
podoba tváre
vracajú moju mladosť
ako sviece na oltáre života.

III. Z CIEST PO SVETE

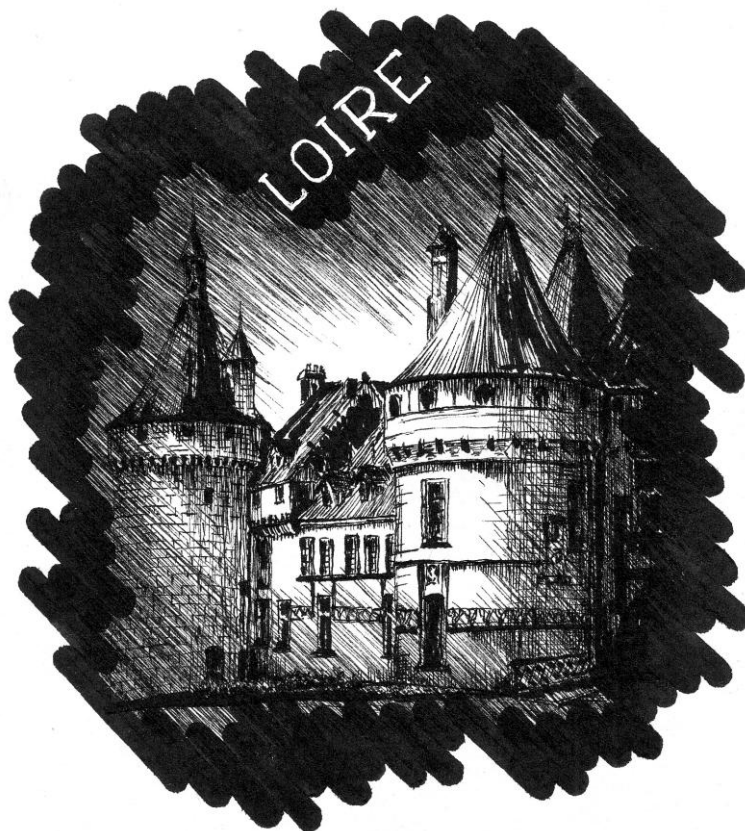
Francúzsko

Krajina veľkých hercov
anízu a vína,
krajina kliatby kráľov,
ich metres,
krajina zámkov na Loire.
Kedysi tajomná, dnes úplne iná.
Francúzske vône dobyli svet,
francúzski básnici rozdávali ruže.
Kde je dávna sláva? Už jej niet.
Nostalgia Eifelovej veže,
a zvonky Notre Dame svieže
sa hlásia o slovo.
Dych Paríža ťa vždy očarí
- na jeseň, v lete, v zime, v predjarí.
Po Seine plávať nočnou loďou,
podobá sa túžbe za slobodou.
Komunardi zomreli pre ideály,
úctu k človeku a pravdu odvekú.
Krajina módy, lásky, vedy,
krajina poloprávd, kontrastov a snov.
Čas kráča ďalej,
v myšli sa budem vracat' za tebou.

Zámky na Loire

Dôstojná, krásna krajina,
nádherné mestá pozdĺž riek.
Na pobyt v nej len spomínam
Táto zem je balzam na dušu,
na choré srdce liek.
Francúzski králi
tu stáli kedysi
hrdí, krásni, smelí.
Moje kroky na zámkoch
akoby sa báli, ale aj chceli
vkročiť do minulosti.
Čas nepostojí, zašla sláva,
zostali spráchnivené kosti.
Dôstojným zámkom
čas neubral krásy.
Francúzska Loira -
nádherná si.

Korzika

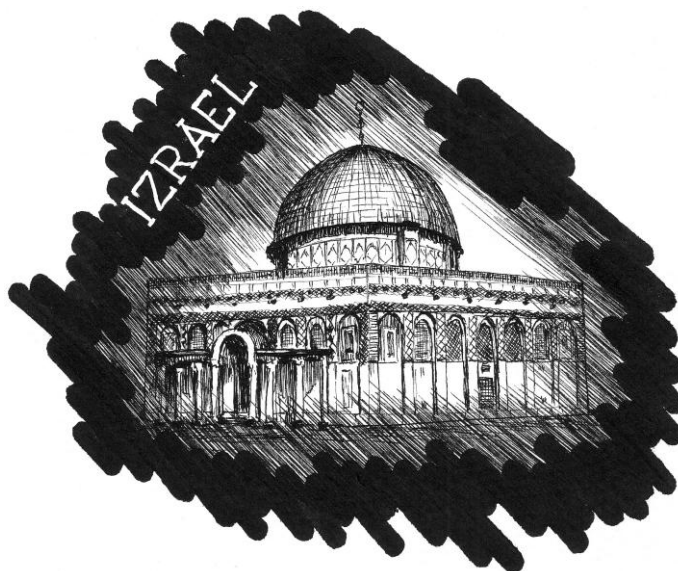
Tu hrdý Napoleon
postavou neveľký,
duchom obrom podobný,
jeho mnohé priateľky,
žili šťastne, panovali.
Tu mestá podávajú ruku
hrdé a nádherné.
K Ajaciu určite ťa dovedie cesta.
S údivom strácaš dych,
prúd mora žehná histórii.
Vlny ťa túžbou hladkajú.
Celkom sa strácaš v nich.

Vulcano

V tichučkých vrchoch
žeravá magma vrie
- horúce srdce našej zeme.
Liečivé bahno rozdáva
plynový kúpeľ v mori.
Zem naša prečo to robí
nikdy sa nedozvieme.
Stáva sa, kraj láva zaleje,
zahynie zver a zomrú ľudia.
Všetko je tu dočasné
ani tak sa ľudia nezobudia
z citovej nostalgie.
Ostrovček Vulcano
si ticho žije,
len kdesi v duši
mu nesmierna sila búši.
Vypustí sírne výpary
a pufká, pufká celý deň.
Tých päťsto ľudí pod sopkou
spí každú noc svoj sen.
Len nech sa neudeje to,
čo skrývajú Pompeje.

Izrael

Izrael – zem zaslúbená
zem mlieka a medu.
Niečo o tebe tuším,
niečo viem,
keď biblickými chodníkami
moje kroky vedú.
Tu vedľa seba
žije láska a nenávisť.
Jedni už majú spasiteľa,
pre židov ešte len má prísť.
Krajina púšte a úrodných polí.
Čo jedných teší, to iných bolí.
Žijú tu chudobní i bohatí,
ateisti i veriaci,
tí, čo veria, že sa veriť oplatí.
Izrael - zem zaslúbená,
tak som práve sem ísť chcela.
Osoby biblické kráčali so mnou ulicami,
učili ma rozmýšľať.
Čo robiť, aby sme neboli sami,
s láskou k bližnému kráčať životom.
Neblížiť nikomu - život je aj o tom.
V duši mám veľký mier.
Ďakujem ti Izrael.

Elba

Vlhké, slané, ťažké noci
s mesiacom nad zálivom,
keď hviezdy majú lásku v moci,
hukot vln v tanci divom.
Elba nás takto víta.
História k nám hovorí,
Napoleon si priazeň pýta.
Tvar ryby vidíš z pohorí.
a vôkol samé more...
Rozprávková krajina je Elba
keď slnko vychádza,
či večer sladnú zore.

Sicília

Sicílska mafia – to sú vlastne krásni muži,
hrdí a bohatí.
Po čom človek túži
na Sicílii vidieť sa oplatí.
Na kopcoch – bohu pri dverách,
mestá postavili.
Výhľad odtiaľ?
Údiv na perách.
Peny vln mušle vyplavili
ako ten náš stres.
Tu začína a končí bezstarostný život.
Miluj, teš sa, ži už dnes!

Peloponéz

Korint predou mnou, alebo nad hlavou
- obdivujem tú nádheru padajúcu únavou.
Zvláštna krajina - Peloponéz,
história cez tisícročia bohatá
v Mikénach či Epidaure
je v zlate čase zakliata.
V melodických piesňach Grékov
je minulosť i prítomnosť.
Tajomstvo Delf vane z vekov.
Tá grécka kuchyňa!
Na tú sa spomína...
Kôprovník tvarohový
- taký nenapečie nik.
A grécke kolo...
Dobre nám tam bolo.

Taliansko

Kde rastie rozmarín, vavrín, olivy,
kde sa slnko s révou miluje,
nikto sa oleandrom nediví
za prenikavú vôňu.
Zeleným tujam na prímorských plážach
za príjemnú vôňu.
Taký kraj ako Taliansko ťažko nájsť,
čo by si sa ako snažil.
Srdce ti podmania nádherní čiernovlasí muži.
Ťažko na brehu poznania,
budeš sa lúčiť s letom.
Zostane album spomienok
so suchým, darovaným kvetom.

Tunis

Krajina púští, oáz,
starých tradícií,
v arabskom štýle stavaná.
za bránou Souse vekmi zakliata,
a predsa živá od večera do rána.
Pri vodných fajkách sedia muži
čakajúc úsvit rána.
Zahalená žena po nich túži,
pri tom sa bojí svojho pána.
Po púšti idú ťavie karavány,
na chrbte nosia turistov.
Dnes, zajtra, ako vlani,
tá istá krásna „šou“ ...
Krajina paliem je iný svet,
kto ju videl, túži ešte raz ju uvidieť.

Kréta

Hrdá história dýcha z krajiny
tisíce rokov zraku ukrytá.
Hoci je tento ostrov malý,
ľudia sú čistí, nevinní,
i kus seba by ti dali.
Minulosť a prítomnosť
si podávajú ruky,
staré grécke báje šepkajú.
Netušené krásne zákutia
na všetkých trpezlivo čakajú.
S Ariadninym kľbkom
kráčaš z Knososu.
Životom hľadáš cestu,
poznávaš prítomnosť, minulosť
na cestách z mesta k mestu.

SLOVO NA ZÁVER

Básnická zbierka debutantky Oľgy Nemcovej – Košeckej bola pre mňa príjemným prekvapením. Poznám ju viac ako tri desiatky rokov a že sa venuje písaniu poézie som vôbec netušila. Potešilo ma, keď mi s dôverou zverila výber básní na posúdenie, ktoré by chcela zachovať v knižnej podobe pre svojich blízkych. Želanie sa stalo skutočnosťou – útla zbierka je na svete.

Ponúka v nej básne lásky k rodičom, svojim blízkym a rodnému kraju. Žensky citlivo a láskavo, možno trochu so smútkom za tým, čo sa už nevráti, nám dovoľuje nazrieť do jej detstva. Máme možnosť vybrať si, porovnávať, spomínať, stotožniť sa...

V zbierke našli svoje miesto aj básne, zachytávajúce dojmy a zážitky z autorkiných cestovateľských aktivít. Zveruje sa so svojimi súkromnými pocitmi, otvorene, s nadšením, úprimným obdivom a snahou dať čitateľovi vo svojich spomienkových miniatúrach čo najviac.

Poézia v zbierke Pavučiny babieho leta je úprimná, napísaná z prežitých životných skúseností a lásky k životu.

Veľa šťastia na ceste k čitateľovi!

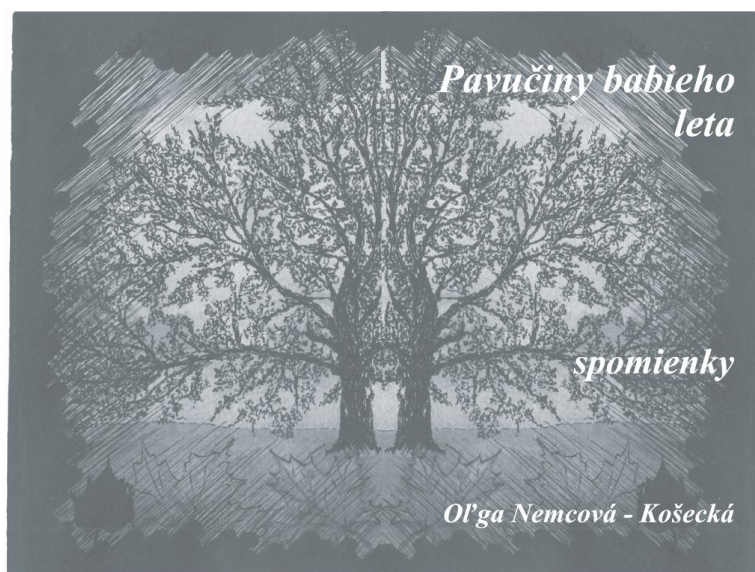
**Jana Poláková,
tajomníčka Literárneho klubu Omega**

.....

Ďakujem za možnosť, prečítať si verše ako jeden z prvých. Ďakujem, že som dostal možnosť ilustrovať túto zbierku a osobne spoznať pani Oľgu Nemcovú – Košeckú.

Ďakujem za príjemnú spoluprácu.

Dušan Žember

Ol'ga Nemcová – Košecká
PAVUČINY BABIEHO LETA

Ilustrácie: Dušan Žember
Grafická úprava: Peter Martinák
Vydal: Literárny klub Omega
pri Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne, 2010

© LK OMEGA

ISBN 978 – 80 – 85135 – 34 – 3